

Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes

Publicēts: 09.06.2020.

Tiesiskās aizsardzības process

Kas ir tiesiskās aizsardzības process (turpmāk – TAP)?

Tiesiskās aizsardzības process ir pasākumu kopums, kas dod iespēju parādniekam, kas nonācis finansiālās grūtības vai uzskata, ka tajās nonāks, atjaunot spēju nokārtot savas saistības.

N.B. TAP nepalīdzēs parādniekam pārvarēt viņa finansiālās grūtības, ja parādniekam nebūs skaidras vīzijas un biznesa plāna, kā restrukturizēt savu uzņēmumu.

TAP norisi uzrauga TAP uzraugošā persona. Par TAP uzraugošo personu var būt rīcībspējīga fiziskā persona, kurai ir tiesības uzturēties un tikt nodarbinātai Latvijā visu tiesiskās aizsardzības procesa norises laiku un uz kuru neattiecas šajā likumā noteiktie ierobežojumi.

[TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri](#), par TAP uzraugošo personu varēs būt:

- 1) maksātspējas procesa administrators (turpmāk - administrators), kuram ir augstākā izglītība ekonomikas, vadības vai finanšu jomā. Administrators, kuram nav augstākās izglītības ekonomikas, vadības vai finanšu jomā, par TAP uzraugošo personu var būt, ja tiek pieaicināts finanšu jomas speciālists, kuram ir augstākā izglītība attiecīgajā jomā;
- 2) zvērināts revidents;
- 3) rīcībspējīga fiziskā persona, kurai ir tiesības uzturēties un tikt nodarbinātai Latvijā visu tiesiskās aizsardzības procesa norises laiku un uz kuru neattiecas Maksātspējas likumā noteiktie ierobežojumi, un kurai ir augstākā izglītība ekonomikas, vadības vai finanšu jomā.

Attiecībā uz kritērijiem norādāms, ka, ņemot vērā TAP mērķi, jēgu un norisi, kritērijiem nebūtu jāfokussējas uz juridisku zināšanu noteikšanu, bet gan tādu prasmju paredzēšanu, kas sniegtu atbalstu parādniekam saimnieciskās darbības kontekstā, vienlaikus raisot gan kreditoriem, gan valstij (un secīgi visai sabiedrībai kopumā) pārliecību par ekonomiski pamatotām darbībām pasākumu plānā.

Izņēmums ir personas, uz kurām attiecas [Maksātspējas likuma 12.3.panta](#) otrajā un trešajā daļā noteiktie ierobežojumi.

Pēc sekmīgas TAP īstenošanas parādnieks ir nokārtojies savus parādus un turpina savu uzņēmējdarbību.

Kad tiek uzsākts TAP?

TAP tiek uzsākts brīdī, kad tiesa pieņem TAP pieteikumu un ierosina TAP lietu.

Pēc TAP ierosināšanas parādniekam ir jāizstrādā TAP pasākumu plāns, tas jāaskaņo ar kreditoru vairākumu un jāiesniedz tiesā apstiprināšanai.

N.B. Pēc TAP ierosināšanas vēl nav zināms, vai kreditoru vairākums saskaņos parādnieka izstrādāto TAP pasākumu plānu un vai tiesa to apstiprinās.

Kas un kā var lūgt tiesai uzsākt TAP?

TAP uzsākšanu var lūgt juridiskās personas, personālsabiedrības, individuālais komersants, ārvalstī reģistrēta persona, kas veic pastāvīgu saimniecisko darbību Latvijā, un lauksaimniecības produktu ražotājs, [iesniedzot tiesā attiecīgu pieteikumu](#).

TAP lietu tiesa izskata pēc parādnieka juridiskās adreses, kas parādniekam bija reģistrēta trīs mēnešus pirms pieteikuma iesniegšanas tiesā.

Vai parādniekam TAP ir obligāts?

Parādniekam nav pienākuma iesniegt tiesā pieteikumu par TAP ierosināšanu.

TAP ir parādnieka brīvprātīga izvēle, ja radušās vai tuvākajā laikā radīsies finansiālas grūtības un ir vēlme turpināt saimniecisko darbību.

Vai par TAP pieteikuma iesniegšanu ir jāmaksā valsts nodeva?

Jā, parādniekam, iesniedzot TAP pieteikumu, ir jāiemaksā valsts nodeva – nodeva par darbības veikšanu – pieteikuma izskatīšanu tiesu iestādē.

Valsts nodevas apmērs ir [145 eiro](#).

Kas notiek pēc tam, kad tiesā ir iesniegts TAP pieteikums, un tiesa ir pieņēmusi lēmumu ierosināt TAP?

Ar TAP ierosināšanas brīdi:

1) tiek apturēta spriedumu izpildes lietvedība pret parādnieku, bet TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, tiks apturēta spriedumu izpildes lietvedība pret parādnieku, izņemot lietās par darba samaksas piedziņu un citiem darbinieku prasījumiem, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām vai ir ar tām saistīti, un lietas par prasījumiem, kas minēti [Komerccarbības atbalsta kontroles likuma IV un V nodaļā](#);

2) aizliegts nodrošinātajam kreditoram prasīt ieķīlātās parādnieka mantas pārdošanu, izņemot, ja tas rada būtisku kaitējumu šā kreditora interesēm (tajā skaitā pastāv ieķīlātās mantas iznīcināšanas draudi, ievērojami samazinājusies ieķīlātās mantas vērtība);

3) aizliegts kreditoram iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu;

4) aizliegts veikt parādnieka likvidāciju;

5) apturas līgumsoda pieaugums;

6) apturas procentu pieaugums;

7) apturas nokavējuma naudas (arī tad, ja tā noteikta kā līgumsods) pieaugums;

8) apturas nodokļu prasījumu nokavējuma naudas pieaugums;

9) TAP, kas uzsākti ar 2023.gada 15. septembri būs aizliegts kreditoram un citam piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam izvairīties no izpildāmu līgumu izpildes vai tos izbeigt, paātrināt vai citādi pārveidot parādniekam nelabvēlīgā veidā.

Parādniekam ir pienākums informēt zvērinātu tiesu izpildītāju, kura lietvedībā atrodas lietas par piespriesto, bet no parādnieka nepiedzīto summu piedziņu un lietas par saistību izpildīšanu tiesas ceļā, par tiesiskās aizsardzības procesa lietas ierosināšanu.

Parādniekam ir jāizstrādā TAP pasākumu plāns, tas jāsaskaņo ar kreditoru vairākumu un jāiesniedz apstiprināšanai tiesā.

Kas ir TAP pasākumu plāns un kas to izstrādā?

TAP pasākumu plāns atspoguļo parādnieka faktisko finansiālo situāciju, plānotās metodes un naudas plūsmas prognozes finansiālo grūtību atrisināšanai. Precīza plānā iekļaujama informācija noteikta [Maksātnespējas likuma 40. pantā](#).

TAP pasākumu plānu izstrādā pats parādnieks vai arī tā nolīgts speciālists, t.i., likums neuzliek par pienākumu TAP plānu izstrādāt TAP uzraugošajai personai.

Vai TAP pasākumu plāna izstrādei ir noteikts termiņš?

Jā, TAP pasākumu plāns ir jāizstrādā 2 mēnešu laikā no dienas, kad tiesa pieņēmusi lēmumu ierosināt TAP lietu.

Parādnieks var vienoties ar kreditoru vairākumu par TAP pasākumu plāna izstrādes termiņa pagarināšanu vēl par 1 mēnesi, par pagarināšanu nekavējoties informējot tiesu.

TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, TAP pasākumu plāns būs jāizstrādā atbilstoši [Maksātnespējas likuma 40. panta](#) otrās daļas noteiktajam termiņam. Proti, TAP pasākumu plāns jāizstrādā un jāsaskaņo, kamēr spēkā būs TAP ierosināšanas [sekas](#) – divu mēnešu laikā. Noteikto termiņu ar tiesas lēmumu varēs pagarināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem no tiesas lēmuma par TAP lietas ierosināšanu, ja tam piekritīs kreditoru vairākums, pamatojoties uz parādnieka motivētu pieteikumu, kurā norādītas TAP pasākumu plāna izstrādei un tā saskaņošanai veiktās darbības, kā arī skaidroti pagarināšanas pamatotības pieņēmumi. Par TAP lietas ierosināšanas seku pagarināšanu un termiņu parādnieks nekavējoties informē TAP uzraugošo personu un kreditorus.

Vai TAP pasākumu plāns ir ar kādu jāsaskaņo?

Jā, TAP pasākumu plāns ir jāsaskaņo ar parādnieka kreditoriem.

Izstrādājot TAP pasākumu plānu, parādniekam ir tiesības sasaukt kreditoru sapulci.

Ar cik kreditoriem TAP pasākumu plāns ir jāsaskaņo?

TAP pasākumu plāns ir jānosūta saskaņošanai visiem kreditoriem.

TAP pasākumu plāns uzskatāms par saskaņotu, ja to atbalsta gan nodrošinātie, gan nenodrošinātie kreditori šādā apmērā:

- 1) nodrošināto kreditoru grupā – nodrošinātie kreditori, kuru galvenie prasījumi kopumā veido divas trešdaļas no kopējās nodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas,
- 2) nenodrošināto kreditoru grupā – tie nenodrošinātie kreditori, kuru galvenie prasījumi kopumā veido vairāk nekā pusi no kopējās nenodrošināto kreditoru galveno prasījumu summas.

TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembra, ja parādniekam TAP pasākumu plāna īstenošanai nepieciešams saņemt nodokļu administrācijas piekrišanu, saskaņošanas termiņu nodokļu administrācijai nosaka ne īsāku par 21 dienu no dienas, kad TAP pasākumu plāns uzskatāms par iesniegtu nodokļu administrācijai.

N.B. Papildus kreditoru saskaņojumam TAP uzraugošā persona sniedz atzinumu tiesai par TAP pasākumu plāna atbilstību Maksātnespējas likumam. TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembra pirms TAP pasākumu plāna nodošanas kreditoriem un iesniegšanas apstiprināšanai tiesā atzinumu par šo plānu sniegs TAP uzraugošā persona. Atzinumu par TAP pasākumu plānu tiesiskās aizsardzības procesa uzraugošā persona nodos parādniekam, kuram tas būs jāiesniedz tiesā.

Kas jā dara, kad TAP pasākumu plāns ir izstrādāts un saskaņots ar kreditoru vairākumu?

Parādnieks izstrādāto un ar kreditoriem saskaņoto TAP pasākumu plānu iesniedz tiesai apstiprināšanai.

Kas notiek, kad tiesa apstiprina TAP pasākumu plānu?

Parādnieks uzsāk TAP pasākumu plāna īstenošanu.

TAP pasākumu plāns pēc apstiprināšanas tiesā ir saistošs arī tiem kreditoriem, kuri nav devuši piekrišanu TAP pasākumu plānam.

Cik ilgi TAP var īstenot?

TAP īstenošanas termiņš ir 2 gadi no dienas, kad tiesa apstiprinājusi TAP pasākumu plānu. TAP, kas uzsākti ar 2023.gada 15. septembra TAP īstenošanas termiņu var noteikt ilgāku, bet ne ilgāku par četriem gadiem, šādu nepieciešamību izskaidrojot TAP pasākumu plānā.

TAP īstenošanas termiņu var pagarināt vēl par 2 gadiem, ja tam piekrīt kreditoru vairākums. Šādā gadījumā TAP pasākumu plāns ir jāgroza, jā saskaņo ar kreditoru vairākumu un jāiesniedz apstiprināšanai tiesā.

Vai drīkst grozīt tiesas apstiprinātu TAP pasākumu plānu?

Jā, tādā gadījumā TAP pasākumu plāna grozījumi ir saskaņojami ar kreditoru vairākumu un kopā ar TAP uzraugošās personas atzinumu iesniedz apstiprināšanai tiesā.

N.B. Tikai tad, kad tiesa ir apstiprinājusi TAP pasākumu plāna grozījumus, tie kļūst saistoši parādniekam un tā kreditoriem.

Jā, parādniekam pēc TAP pasākumu plāna apstiprināšanas un TAP īstenošanas laikā ir aizliegts:

- 1) slēgt jebkārus darījumus vai veikt darbības, kas var pasliktināt viņa finansiālo stāvokli vai kaitēt kreditoru kopuma interesēm;
- 2) izsniegt aizdevumus (kredītus), izņemot gadījumus, kad aizdevumu (kredītu) izsniegšana ir parādnieka pamatdarbība un tas ierakstīts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā;
- 3) dot galvojumus, dāvināt vai ziedot, piešķirt parādnieka valdes un padomes locekļiem prēmijas vai cita veida mantisku papildu atlīdzību;
- 4) atsavināt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām nekustamo īpašumu, izņemot, ja tas paredzēts TAP pasākumu plānā;
- 5) sadalīt un izmaksāt dividendēs peļņu;
- 6) pildīt mantiskās saistības, kas nav ietvertas TAP pasākumu plānā.

Jā, parādniekam pēc TAP pasākumu plāna apstiprināšanas un TAP īstenošanas laikā ir šādi pienākumi:

- 1) pildīt TAP pasākumu plānu;
- 2) visu peļņu novirzīt TAP īstenošanai;
- 3) segt TAP izmaksas;
- 4) ne retāk kā reizi mēnesī rakstveidā ziņot TAP uzraugošajai personai vai kreditoriem, ja TAP uzraugošā persona nav iecelta, par TAP pasākumu plāna izpildi;
- 5) pēc TAP uzraugošās personas, ja tāda iecelta, pieprasījuma nekavējoties rakstveidā tai sniegt visas ziņas par TAP pasākumu plāna īstenošanu un nodrošināt iespēju klātienē pārbaudīt parādnieka saimniecisko darbību un dokumentus;
- 6) TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, ja TAP nav iecelta TAP uzraugošā persona, pēc kreditora pieprasījuma sniegt tam visas ziņas par TAP pasākumu plāna īstenošanu;
- 7) nekavējoties ziņot TAP uzraugošajai personai, ja tāda iecelta, par jebkādiem apstākļiem, kuru dēļ parādnieks nespēs pildīt TAP pasākumu plānu;
- 8) paziņot TAP uzraugošajai personai, ja tāda iecelta, par savas juridiskās adreses maiņu un jebkurām citām izmaiņām, kas ierakstāmas publiskajos reģistros;
- 9) TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, ja TAP nav iecelta TAP uzraugošā persona, paziņot kreditoriem un tiesai par savas juridiskās adreses maiņu;
- 10) ziņot TAP uzraugošajai personai, ja tāda iecelta, par katru būtisku notikumu parādnieka darbībā; 11) TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, ja TAP nav iecelta TAP uzraugošā persona, piecu dienu laikā pēc tam, kad pasludināts nolēmums TAP īstenošanu, iesniegt atbildīgajai iestādei, kas kārtos maksātnespējas reģistru, apstiprinātu TAP pasākumu plānu;
- 12) TAP, kas uzsākti ar 2023. gada 15. septembri, ja TAP nav iecelta TAP uzraugošā persona, piecu dienu laikā pēc tam, kad pieņemts tiesas lēmums par TAP pasākumu plāna grozījumu apstiprināšanu, iesniegt atbildīgajai iestādei, kas kārtos maksātnespējas reģistru, tiesas apstiprinātus TAP pasākumu plāna grozījumus.

Kad tiek izbeigts TAP?

TAP izbeidz tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc parādnieka pieteikuma.

Tiesa izbeidz TAP, ja:

- 1) TAP pasākumu plāns nav saskaņots noteiktajā kārtībā un termiņā ar kreditoru vairākumu;
- 2) TAP pasākumu plāns neatbilst Maksātspējas likuma prasībām.

Tiesa izbeidz TAP un pasludina juridiskās vai fiziskās personas maksātspējas procesu, ja parādniekam gada laikā otro reizi ierosināts TAP, bet tas nav pasludināts.

Parādnieks iesniedz tiesai pieteikumu par TAP izbeigšanu, ja ir izpildījis TAP pasākumu plānu.

Parādnieks iesniedz tiesai maksātspējas procesa pieteikumu, vienlaikus lūdzot izbeigt TAP, ja nespēj nokārtot TAP pasākumu plānā noteiktās saistības.

Kas notiek, kad TAP pasākumu plāns ir izpildīts un TAP izbeigts?

Parādniekam un tā kreditoriem noteiktie rīcības ierobežojumi tiek atcelti un parādnieks turpina darboties civiltiesiskajā aprītē pilnā apmērā kā pirms TAP.

Vai ir spēkā kādi īpaši nosacījumi gadījumā, ja TAP pasākumu plāna īstenošanai vai grozīšanai nepieciešams saņemt nodokļu administrācijas (VID) piekrišanu?

Jā, gadījumā, ja TAP pasākumu plāna īstenošanai vai grozīšanai nepieciešams saņemt VID piekrišanu, ir jāievēro speciālie nosacījumi, kas noteikti likuma "Par nodokļiem un nodevām" [24.1](#) un [24.2](#) pantā.

Atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24.2 panta pirmajai daļai, ja nodokļu maksātājam TAP pasākumu plāna īstenošanai vai tā grozīšanai nepieciešams saņemt nodokļu administrācijas rakstveida piekrišanu, nodokļu maksātājs (parādnieks) 10 dienu laikā no dienas, kad tiesā ierosināta TAP lieta, iesniedz nodokļu administrācijai iesniegumu, kurā norādīta šāda informācija:

- 1) komersanta nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;
- 2) apstākļi, kuru dēļ komercsabiedrība nav spējīga izpildīt saistības;
- 3) visu komercsabiedrības aktīvu kopējā summa.

Iesniegumam nodokļu maksātājs (parādnieks) pievieno:

- 1) TAP pasākumu plānu, kas sagatavots atbilstoši Maksātnespējas likumam;
- 2) bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu ar paskaidrojumiem par katru posteni, kuros ietverta informācija par laikposmu no gada sākuma un kuri sastādīti ne vēlāk kā mēnesi pirms TAP pieteikuma iesniegšanas tiesā.

Ja TAP pasākumu plāns pēc nodokļu administrācijas lēmuma paziņošanas līdz tā apstiprināšanai tiesā precizēts vai izteikts jaunā redakcijā, nodokļu administrācija to izskata atkārtoti [likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24.1 pantā](#) norādītajā kārtībā.

Ārpustiesas tiesiskās aizsardzības process

Kāpēc ir nepieciešams ārpustiesas TAP (ĀTAP)? Kādi ir ieguvumi no ĀTAP?

No praktiskā viedokļa raugoties, ĀTAP var izmantot komercsabiedrība, kurai ir labas perspektīvas panākt vienošanos ar kreditoru vairākumu un nepastāv draudi, ka atsevišķi kreditori ar individuālu vēršanos pret komercsabiedrību, varētu būtiski apdraudēt TAP plāna izstrādi, saskaņošanu un tālāku īstenošanu. Ja sarunu ceļā vienošanās ar kreditoru vairākumu ir panākta, ĀTAP pasākumu plāna apstiprināšana tiesā ļauj to padarīt saistošu arī mazākuma kreditoriem, kā arī iegūt TAP noteikto aizsardzību. Ar brīdi, kad ĀTAP pasākumu plāns ir apstiprināts tiesā, uz tā izpildi attiecas vispārīgie Maksātnespējas likuma noteikumi par TAP.

Kāda ir ārpustiesas TAP procedūra? Vai ārpustiesas TAP obligāti jāiesaista visi kreditori vai arī vai iesaistīt tikai lielākos kreditorus, piemēram, finanšu institūcijas

ĀTAP gadījumā tiesā tiek iesniegts TAP pasākumu plāns, kurš pirms tam jau ir saskaņots ar kreditoru vairākumu. ĀTAP pasākumu plāns ir jāaskaņo ar visu kreditoru (t.sk. nodrošināto) vairākumu pēc galvenā prasījuma summas.

Lai ar kreditoru vairākuma akceptu pret ĀTAP plānu balsojušajiem kreditoriem netiktu uzspiests viņiem neizdevīgs plāns, noteikts, ka plānam ir jānodrošina, ka plānu nesaskaņojušo kreditoru ieguvums no TAP īstenošanas ir vismaz tikpat liels kā gadījumā, ja TAP pasākumu plāna apstiprināšanas brīdī komercsabiedrībai pasludinātu maksātnespējas procesu un uzsāktu bankrota procedūru.

Vai ārpustiesas TAPā var paredzēt pamatparāda un procentu samazinājumu nodrošinātajam kreditoram? Ja kreditoru vairākums piekrīt parādnieka izstrādātajam plānam, vai tiesa var ātri apstiprināt šo plānu, piešķirot tam saistošu spēku attiecībā uz kreditorie

Ņemot vērā to, ka ĀTAP pasākumu plāna saskaņošanā piedalās arī nodrošinātie kreditori, ar nodrošināto kreditoru balsu vairākumu ir iespējams proporcionāli samazināt arī nodrošinātā kreditora pamatparāda un procentu prasījumus.

TAP lietu ĀTAP gadījumā tiesa izskata rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi, 15 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas. Tiesas apstiprinātais plāns ir saistošs visiem komercsabiedrības kreditoriem, tajā skaitā arī tiem, kuri ir balsojuši pret plānu.

Juridiskās personas maksātnespējas process

Kas ir juridiskās personas maksātnespējas process ? [🔗](#)

Juridiskās personas maksātnespējas process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura ietvaros no parādnieka mantas tiek segti kreditoru prasījumi, lai veicinātu parādnieka saistību izpildi.

N.B. Juridiskās personas maksātnespējas process nav parādu piedziņas mehānisms, un tā uzsākšana nenozīmē, ka kreditors atgūs visu parāda summu.

Juridiskās personas maksātnespējas procesu vada tiesas iecelts administrators, kurš nodrošina procesam izvirzāmo prasību izpildi, tai skaitā:

- izvērtē iesniegtos kreditoru prasījumus;
- nodrošina parādnieka līgumu izbeigšanu;
- atgūst parādus no parādnieka debitoriem;
- pārdod parādnieka mantu;
- no iegūtajiem līdzekļiem apmierina kreditoru prasījumus.

Pēc maksātnespējas procesa beigām juridiskā persona tiek izslēgta no attiecīgā publiskā reģistra.

Kas un kā var lūgt tiesai uzsākt juridiskās personas maksātnespējas procesu? [🔗](#)

Juridiskās personas maksātnespējas procesa uzsākšanu Maksātnespējas likumā noteiktajos gadījumos var lūgt gan pats parādnieks, gan parādnieka kreditori.

Juridiskās personas maksātnespējas procesu var uzsākt, iesniedzot rajona (pilsētas) tiesā pēc parādnieka juridiskās adreses atrašanās vietas juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu (turpmāk – maksātnespējas procesa pieteikums).

Kad parādniekam ir pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu? [🔗](#)

Parādniekam ir pienākums nekavējoties iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu šādos gadījumos:

- parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojies parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un nav noslēgta vienošanās ar kreditoriem par maksājumu termiņu pagarināšanu vai nav ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta;
- saskaņā ar likvidācijas sākuma finanšu pārskatu parādniekam nepietiek aktīvu, lai apmierinātu visus pamatotos kreditoru prasījumus, vai arī šis apstāklis atklājas likvidācijas gaitā;
- parādnieks vairs nespēj pildīt tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu.

N.B. Par maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu parādniekam ir paredzēta administratīvā atbildība.

Kad kreditoram ir tiesības iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu?

Kreditoram ir tiesības iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, ja:

- piemērojot piespiedu izpildes līdzekļus, nav bijis iespējams izpildīt tiesas nolēmumu par parāda piedziņu no parādnieka;
- parādnieks – SIA vai A/S, nav nokārtojusi pamatparādu 4268 eiro apmērā, un kreditors ir brīdinājis viņu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu;
- parādnieks – cita juridiskā persona, kas nav SIA un A/S, nav nokārtojusi pamatparādu 2134 eiro apmērā, un kreditors ir brīdinājis viņu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu;
- parādnieks divu mēnešu laikā nav pilnībā izmaksājis darbiniekam darba samaksu, kaitējuma atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību vai nav veicis sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas divu mēnešu laikā no izmaksai noteiktās dienas (ja darba līgumā nav noteikta darba samaksas izmaksas diena, uzskatāms, ka šī diena ir nākamā mēneša pirmā darbdiena). Nesamaksātās summas apmēram šajā gadījumā nav nozīmes.

Vai par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu ir jāmaksā valsts nodeva?

Jā, gan pašam parādniekam, gan kreditoram, iesniedzot maksātnespējas procesa pieteikumu ir jāiemaksā valsts nodeva – nodeva par darbības veikšanu – pieteikuma izskatīšanu tiesu iestādē.

Parādniekam valsts nodevas apmērs ir 70 eiro.

Kreditoram valsts nodevas apmērs ir 355,72 eiro.

Dokuments, kas apliecina valsts nodevas samaksas veikšanu ir jāpievieno maksātnespējas procesa pieteikumam.

Rekvizīti valsts nodevas samaksai:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas nr. 90000050138

Konta Nr. LV55TREL1060190911200

Saņēmēja banka: Latvijas Banka

Bankas kods: LACBLV2X

BIC kods TREL LV22

Iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati maksātnespējas procesa pieteikuma identificēšanai.

Juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīts (turpmāk – depozīts) ir naudas summa, kas jāiemaksā maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzējam. Depozīts nodrošina juridiskās personas maksātnespējas procesa finansēšanu, ja procesa gaitā atklāsies, ka pašam parādniekam nav mantas, vai manta ir mazāka par depozīta apmēru, un neviens nepiesakās šo procesu finansēt.

Depozīta iemaksa līdzīgi kā valsts nodevas iemaksa ir priekšnoteikums maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanai.

Depozīta apmērs gan parādniekam, gan kreditoram ir divas minimālās mēnešalgas.

Dokuments, kas apliecina depozīta samaksas veikšanu, ir jāpievieno maksātnespējas procesa pieteikumam.

Rekvizīti depozīta samaksai:

Saņēmējs: Maksātnespējas kontroles dienests

Juridiskā adrese: Mārstaļu iela 19, Rīga, LV-1050

Reģ. Nr. 90001287943

Valsts kase, kods: TREL22

Konts: LV34TREL8190495015000 (Ekonomiskās klasifikācijas kods (EKK) F22010010)

Informācija, kas norādāma depozīta maksājuma rīkojumā:

Par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzēju:

- ja maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzējs ir juridiskā persona - firma (nosaukums); reģistrācijas numurs;
- ja maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzējs ir fiziskā persona - vārds, uzvārds; personas kods.

Par juridisko personu, pret kuru tiek iesniegts maksātnespējas procesa pieteikums, maksājuma rīkojumā norāda firmu (nosaukumu) un reģistrācijas numuru.

Kādos gadījumos un kā ir iespējams saņemt atpakaļ iemaksāto depozītu?

Saņemt atpakaļ iemaksāto depozītu var tikai kreditors vai kreditori, kuri iesniedza maksātnespējas procesa pieteikumu.

Depozītu kreditors var saņemt gadījumos, ja juridiskās personas maksātnespējas process netiek pasludināts vai tiek finansēts no parādnieka līdzekļiem, vai kreditori nolemj turpināt juridiskās personas maksātnespējas procesu, attiecīgi piesaistot savu vai citu personu finansējumu.

Juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīts maksātnespējas procesa pieteikuma iesniedzējam netiek atmaksāts šādos gadījumos:

- 1) juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikums ir bijis nepamatots vai apzināti nepatiess;
- 2) kreditors, saņemot sava prasījuma apmierinājumu, neatsauc juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, un tiesa notur juridiskās personas maksātnespējas procesa lietas izskatīšanas sēdi.

Depozītu var saņemt, iesniedzot iesniegumu Maksātnespējas kontroles dienestā. Iesnieguma veidlapu, iesniegumam pievienojamos dokumentus, kā arī citas iesniegšanas prasības nosaka Ministru kabineta 2015.gada 24.februāra noteikumi Nr.88 „Kārtība, kādā iemaksā un izmaksā depozītu juridiskās un fiziskās personas maksātnespējas procesā”.

N.B. Parādnieka, kurš iesniedza maksātnespējas procesa pieteikumu, iemaksātais depozīts visos gadījumos tiek novirzīts maksātnespējas procesa izmaksu segšanai.

Uz kā pamata tiesa konstatēs maksātnespēju un pasludinās juridiskās personas maksātnespējas procesu?

Ja maksātnespējas procesa pieteikumu ir iesniedzis pats parādnieks, tiesa konstatēs maksātnespēju un pasludinās juridiskās personas maksātnespējas procesu uz maksātnespējas fakta deklarācijas pamata – parādnieks pats būs sevi identificējis kā maksātnespējīgu.

Ja maksātnespējas procesa pieteikumu ir iesniedzis kreditors, tiesa konstatēs parādnieka maksātnespēju un pasludinās juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja dienā, kad skatīs pieteikumu, pastāvēs tajā norādītā pazīme – parādnieks nebūs norēķinājies ar kreditoru un nespēs pierādīt tiesai, ka parāds nepastāv, t.i., parādnieks nevarēs pierādīt savu maksātspēju.

Kas notiks pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas?

- Parādnieka pārvaldes institūciju (piemēram, kapitālsabiedrības dalībnieku sapulces un valdes, kā arī padomes (ja tāda ir izveidota)) darbība tiks apturēta, un to vietā stāsies tiesas ieceltais administrators.

- Lai nodrošinātu parādnieka vadības pārņemšanu un informācijas apmaiņu, tiks iecelts parādnieka pārstāvis.

- Uzsāktās spriedumu izpildes lietvedības tiks izbeigtas, izņemot, ja starp parādnieku un kreditoru pastāv strīds par tiesībām;

- Ziņas par maksātnespējas procesa uzsākšanu tiks ierakstītas maksātnespējas reģistrā.

N.B. Maksātnespējas reģistrs ir visiem pieejams, un tā ierakstiem ir publiska ticamība. Maksātnespējas reģistrs pieejams Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tīmekļa vietnē www.ur.gov.lv sadaļā „UR reģistri” → „Maksātnespējas reģistrs” → uzspiežot uz vārda „šeit” → uzņēmums jāmeklē sadaļā „Meklēšana”.

- Pēc ieraksta izdarīšanas maksātnespējas reģistrā sāksies kreditoru prasījumu pieņemšana.

N.B. Ar maksātnespējas procesa pasludināšanu iestāsies termiņš visu parādnieka saistību izpildei, un kreditors varēs pieteikt kreditora prasījumu, neatkarīgi no līguma nosacījumiem.

Cik ilgā laikā ir jāpiesaka kreditora prasījums?

Kreditora prasījums ir jāiesniedz administratoram viena mēneša laikā pēc ieraksta par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu izdarīšanas maksātnespējas reģistrā. Kreditora prasījumu var nosūtīt administratoram pa pastu vai iesniegt administratora prakses vietā.

N.B. Administratora kontaktinformāciju ir iespējams noskaidrot maksātnespējas reģistrā www.ur.gov.lv sadaļā „UR reģistri” → „Maksātnespējas reģistrs” → uzspiežot uz vārda „šeit” → administratora kontaktinformāciju ir iespējams atrast pie katra konkrētā procesa vai sadaļā „Administratori”.

Ja kreditors iesniedz kreditora prasījumu viena mēneša laikā, un administrators pieņem lēmumu par viņa prasījuma atzīšanu, šāds kreditors iegūst balsstiesības proporcionāli sava prasījuma summai (1 eiro = 1 balss) un var piedalīties lēmumu pieņemšanā kreditoru sapulcēs. Ja kreditora prasījums netiek iesniegts viena mēneša laikā, kreditors zaudē balsstiesības.

N.B. Ja Jūs esat kreditors, un Jūsu parādniekam ir finansiālas grūtības, sekojiet līdzi maksātnespējas reģistra ierakstiem, lai nenokavētu kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu.

Ja kreditors nokavē viena mēneša termiņu, viņš savu prasījumu var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc ieraksta par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu izdarīšanas maksātnespējas reģistrā, tomēr ne vēlāk kā līdz dienai, kad administrators sastādījis kreditoru prasījumu apmierināšanas plānu. Ja kreditora prasījums netiek iesniegts šajā termiņā, iestāsies prasījuma tiesību noilgums – prasījuma tiesības kreditoram zudīs.

Kreditora prasījums ir noformējams brīvā formā, bet obligāti ir norādāma šāda informācija:

- 1) prasījuma pamatojums;
- 2) prasījuma veids;
- 3) prasījuma apmērs, atsevišķi norādot galvenā prasījuma apmēru un blakusprasījumu (procenti, nokavējuma nauda, soda nauda utt.) apmēru;
- 4) prasījuma rašanās laiks;
- 5) vai kreditors ir atzīstams par ieinteresēto personu (sk. Maksātnespējas likuma 72.pantu);
- 6) kontaktinformācija, tajā skaitā elektroniskā pasta adrese;
- 7) bankas konta numurs.

Nodrošinātais kreditors, piesakot kreditora prasījumu, papildus norāda apmēru, kādā prasījums ir nodrošināts, kā arī par nodrošinājumu kalpojošās (ieķīlātās) parādnieka mantas vērtību maksātnespējas procesa pasludināšanas dienā.

Gan nodrošinātais, gan nenodrošinātais kreditors iesniegumam pievieno prasījumu pamatojošus dokumentus.

N.B. Ja kreditora prasījumā nav norādīta visa nepieciešamā informācija vai nav pievienoti visi nepieciešamie dokumenti, administrators informēs kreditoru par nepieciešamību novērst trūkumus. Ja kreditors šos trūkumus nenovērsīs, viņa prasījums netiks atzīts.

Administrators → kreditors un parādnieka pārstāvis

Lai samazinātu maksātnespējas procesa izmaksas un laika patēriņu, komunikācija starp administratoru un kreditoriem notiks elektroniski – administrators Maksātnespējas likumā noteikto informāciju sūtīs kreditoram uz elektroniskā pasta adresi elektroniskā dokumenta formā.

Lai nodrošinātu administratora sūtīto elektronisko dokumentu saņemšanu, kreditoram ir pienākums norādīt savu e – pasta adresi kreditora prasījumā.

Atvērt elektronisko dokumentu var divos veidos: 1) izmantojot portāla www.eparaksts.lv funkcionalitāti „Pārbaudīt eDokumentu”, „Pārbaudīt PDF” vai, izmantojot Java sīklietotni; 2) lejupielādējot speciālu programmatūru eParakstītājs, SignAnywhereFree.

Kreditors un parādnieka pārstāvis → administrators

Jāņem vērā, ka arī kreditoram, sagatavojot informāciju administratoram, jānodrošina, ka dokuments ir ar juridisko spēku. Lai dokumentam būtu juridisks spēks, jāievēro šādos normatīvajos aktos noteiktās prasības: Dokumentu juridiskā spēka likums, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība”. Ja dokuments ir elektroniskajā formātā, papildus jāņem vērā Elektronisko dokumentu likumā noteiktās prasības.

Kreditors ar administratoru varēs sazināties:

- nosūtot vēstuli uz administratora prakses vietas pasta adresi;
- iesniedzot personīgi administratora prakses vietā;
- nosūtot elektronisko dokumentu, izmantojot drošu elektronisko parakstu;
- nosūtot elektronisko dokumentu bez droša elektroniskā paraksta, ja par to ar administratoru būs noslēgta vienošanās.

N.B. Administratora lēmums par kreditora prasījumu neatzīšanu vai daļēju atzīšanu tiek nosūtīts pa pastu ierakstīta pasta sūtījuma veidā.

Administrators ir tiesas iecelts profesionālis, kurš nodrošina maksātnespējas procesa virzību no pasludināšanas līdz parādnieka izslēgšanai no attiecīgā publiskā reģistra. Administratoram jānodrošina maksātnespējas procesa likumīga un efektīva gaita.

Pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas administrators:

- pieņem lēmumu par parādnieka pārstāvja noteikšanu, kura piedalīšanās maksātnespējas procesā ir obligāta;
- apkopo un izvērtē kreditoru, tai skaitā parādnieka darbinieku prasījumus, kā arī pieņem lēmumus par kreditoru prasījumu atzīšanu, neatzīšanu vai daļēju atzīšanu;
- apzina parādnieka mantu un noskaidro parādnieka finansiālo stāvokli;
- ievērojot noskaidroto parādnieka finansiālo stāvokli, sastāda parādnieka mantas pārdošanas plānu vai ziņojumu par mantas neesamību;
- pārdod parādnieka mantu;
- atgūst debitoru parādus;
- izvērtē parādnieka slēgtos līgumus, pieņemot lēmumu par līguma izpildi, atkāpšanos no līguma vai par prasības celšanu par līguma atzīšanu par spēkā neesošu;
- izvērtē un ceļ tiesā prasības pret juridiskās personas pārvaldes institūciju locekļiem un kapitālsabiedrības dalībniekiem (akcionāriem) par viņu nodarīto zaudējumu atlīdzību, kā arī pret personālsabiedrības personiski atbildīgajiem biedriem sakarā ar viņu pienākumu ar savu mantu atbildēt par personālsabiedrības saistībām.

Kas jā dara parādnieka pārstāvim pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas?

Parādnieka pārstāvja piedalīšanās maksātnespējas procesā ir obligāta, jo parādnieka pārstāvis ir ar uzņēmumu visciešāk saistītā persona, kurai jāpalīdz administratoram nodrošināt kreditoru interešu aizsardzību.

Parādnieka pārstāvja galvenās tiesības ir:

- iepazīties ar iesniegtajiem kreditoru prasījumiem un izteikt administratoram iebildumus pret tiem;
- pieprasīt un saņemt ziņas par parādnieka mantas pārdošanu;
- pieprasīt sasaukt un piedalīties kreditoru sapulcēs un iepazīties ar sapulču protokoliem;
- iesniegt sūdzību par kreditoru sapulces vai administratora lēmumu vai celt prasību tiesā.

Parādnieka pārstāvja galvenie pienākumi ir:

- ierasties uz visām kreditoru sapulcēm un tiesas sēdēm, uz kurām viņš uzaicināts, kā arī sniegt savā rīcībā esošās ziņas par parādnieku;
- nodot administratoram visus parādnieka dokumentus, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu;
- sadarboties ar administratoru.

N.B. Ja parādnieka pārstāvis nesadarbojas ar administratoru, viņš kavē procesu un apdraud kreditoru intereses. Ievērojot minēto, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.36 pantā noteikta atbildība par maksātnespējas procesa noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi maksātnespējas procesā iesaistītā persona.

Kādos gadījumos administrators sastādīs ziņojumu par mantas neesamību?

Ja parādnieka uzņēmumā nav realizējamas mantas vai mantas apmērs ir mazāks par depozīta apmēru (divas minimālās mēnešalgas), administrators sastādīs ziņojumu par mantas neesamību parādnieka uzņēmumā. Ziņojumu par mantas neesamību administrators sastādīs arī tad, ja uzņēmumā nav realizējamas mantas, bet parādnieka aktīvos ietilpst „debitoru parādi”, kuru atgūšanai nepieciešami papildu finanšu līdzekļi. Šādā gadījumā administrators ar ziņojumu par mantas neesamību piedāvā kreditoriem izvēlēties, kas šobrīd ir izdevīgāk viņiem pašiem:

- ieguldīt maksātnespējas procesā papildu līdzekļus, ja paredzamā nākotnē ir iespēja atgūt mantu un saņemt sava prasījuma apmierinājumu;
- neieguldīt līdzekļus, jo atgūt mantu šajā maksātnespējas procesā nav iespējams, vai parādu piedziņa no debitoriem prasa ilgu laiku, un tas kreditoriem nav izdevīgi.

Kā administrators pārdos parādnieka mantu?

Administratoram jānodrošina, lai parādnieka manta tiktu pārdota par pēc iespējas augstāku cenu, lai pilnīgāk apmierinātu kreditoru prasījumus.

Administrators, ievērojot pienākumu realizēt mantu par augstāko cenu, var pieņemt lēmumu par mantas pārdošanu izolē vai bez tās.

Vai juridiskās personas maksātnespējas procesa uzsākšana nozīmē tikai turpmāko likvidāciju?

Nē, pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa uzsākšanas ir iespējams pāriet uz tiesiskās aizsardzības procesu, ja, turpinoties juridiskās personas maksātnespējas procesam, parādnieks izstrādā un saskaņo ar kreditoriem tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānu (sīkāk par pārejas uz tiesiskās aizsardzības procesu nosacījumiem skat. Maksātnespējas likuma XIX nodaļu). Šajā gadījumā juridiskās personas maksātnespējas process netiek apturēts, un tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāna izstrāde notiek paralēli juridiskās personas maksātnespējas procesā veiktajām darbībām. Tādēļ, lai tiesiskās aizsardzības procesu būtu iespējams īstenot, jautājums par pāreju ir jāizlemj pēc iespējas ātrāk, kamēr nav pārdota parādnieka manta.

Kur es varu vērsties ar sūdzību par administratora lēmumu vai rīcību?

Sūdzības par administratora lēmumiem vai rīcību juridiskās personas maksātnespējas procesā ir jāiesniedz Maksātnespējas kontroles dienestā. Sūdzības par administratora lēmumu par kreditora prasījuma atzišanu, neatzišanu vai daļēju atzišanu, administratora lēmumu par parādnieka pārstāvja nozīmēšanu, kā arī sūdzības par kreditoru sapulces lēmumiem netiek sniegtas Maksātnespējas kontroles dienestā, bet gan tiesā, kurā pasludināta attiecīgā juridiskās personas maksātnespējas procesa lieta.

Kad tiks izbeigts juridiskās personas maksātnespējas process?

Maksātnespējas process tiks izbeigts ar tiesas lēmumu, kad administrators izpildīs parādnieka mantas pārdošanas plānu un kreditoru prasījumu segšanas plānu. Tāpat, tiesa izbeigs maksātnespējas procesu, ja pēc ziņojuma par parādnieka mantas neesamību administratoram nebūs izdevies piesaistīt finansējumu turpmākajai procesa norisei, un maksātnespējas process netiks turpināts. Šādos gadījumos parādnieks – juridiskā persona, tiek izslēgta no attiecīgā publiskā reģistra.

Maksātnespējas process tiks izbeigts ar tiesas lēmumu, ja ticis saskaņots tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns, un tiesa lēmusi par juridiskās personas maksātnespējas procesa pāreju uz tiesiskās aizsardzības procesu. Šādā gadījumā parādnieks turpina savu darbību iepriekšējā statusā.

Fiziskās personas maksātnespējas process

Kādi ir ieguvumi, ja tiek īstenots fiziskās personas maksātnespējas process?

Fiziskās personas (turpmāk arī – parādnieks) maksātnespējas procesa mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk apmierināt kreditoru prasījumus no parādnieka mantas un dot iespēju parādniekam, kura manta un ienākumi nav pietiekami visu saistību segšanai, tikt atbrīvotam no neizpildītajām saistībām un atjaunot maksātnespēju.

Ja fiziskā persona ir izpildījusi savu saistību dzēšanas plānu, atlikušās nesegtās parādsaistības pilnā apmērā tiek dzēstas, un kreditori zaudē prasījuma tiesības pret fizisko personu.

Proti, fiziskās personas maksātnespējas process ir veids, kā persona sertificēta maksātnespējas procesa administrators uzraudzībā un maksātnespējas procesu reglamentējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā var atjaunot maksātnespēju un pēc saistību dzēšanas procedūras beigām tikt atbrīvota no parādsaistībām.

Kuras personas var būt par fiziskās personas maksātnespējas procesa subjektiem?

Fiziskās personas maksātnespējas procesa subjekts Latvijā var būt jebkura fiziskā persona, kura pēdējo sešu mēnešu laikā ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātājs un kurai ir finansiālas grūtības. Fiziskās personas maksātnespējas process nav piemērojams individuālajiem komersantiem.

Kādām finansiālajām grūtībām ir jāpastāv, lai fiziskajai personai varētu piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu?

Parādniekam var piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja ir kāda no šādām fiziskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm:

- 1) šai personai nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un parādsaistības kopā pārsniedz 5000 eiro;
- 2) sakarā ar pierādāmiem apstākļiem šai personai nebūs iespējams nokārtot parādsaistības, kuru izpildes termiņš iestāsies gada laikā, un parādsaistības kopā pārsniedz 10 000 eiro.

Vai pastāv fiziskās personas maksātnespējas procesa ierobežojumi?

Fiziskās personas maksātnespējas process nav piemērojams personai:

- 1) kura pēdējo triju gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas ir sniegusi apzināti nepatiesu informāciju saviem kreditoriem;
- 2) kura ir izlietojusi piešķirto kredītu līgumā neparedzētajiem mērķiem, un par to ir stājies spēkā kompetentas institūcijas nolēmums krimināllietā;
- 3) kurai pēdējo 10 gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas ir pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kura ietvaros ir dzēstas saistības;
- 4) pēdējo piecu gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā ir stājies spēkā kompetentas institūcijas nolēmums krimināllietā, ar kuru konstatēts, ka parādnieks ir izvairījies no nodokļu samaksas;
- 5) kurai pēdējā gada laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas ir izbeigts fiziskās personas maksātnespējas process, nedzēšot saistības.

Cik lieliem finanšu līdzekļiem ir jābūt parādnieka rīcībā, lai uzsāktu fiziskās personas maksātnespējas procesu?

Valsts nodeva par fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu tiesā ir 70 eiro. Turklāt fiziskās personas maksātnespējas procesa piemērošanas priekšnoteikums ir fiziskās personas maksātnespējas procesa depozīta iemaksa divu minimālo mēnešalgu apmērā Maksātnespējas kontroles dienesta speciāli izveidotajā kontā.

Vai par fiziskās personas maksātnespējas procesu varēs uzzināt citas personas?

Jā, lai nodrošinātu fiziskās personas maksātnespējas procesa publiskumu, un nodrošinātu kreditoriem iespējas pieteikt savus kreditoru prasījumus, ziņas par minēto procesu tiek ierakstītas maksātnespējas reģistrā, kura ieraksti ir publiski pieejami.

Kā fiziskā persona var uzsākt savu maksātnespējas procesu?

Fiziskajai personai ar attiecīgu pieteikumu ir jāvēršas rajona (pilsētas) tiesā pēc savas dzīvesvietas. Fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu var iesniegt tikai pats parādnieks, attiecīgi, kreditoriem šādu tiesību nav.

Fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikumā norāda:

- 1) parādnieka vārdu, uzvārdu, personas kodu un deklarēto dzīvesvietu;
- 2) apstākļus, kuru dēļ fiziskā persona nav spējīga izpildīt saistības;
- 3) visu termiņā neizpildīto saistību kopējo summu;
- 4) visu to saistību kopējo summu, kuru izpildes termiņš iestāsies gada laikā;
- 5) parādnieka mantas sastāvu, tajā skaitā parādnieka daļu laulāto kopīgajā mantā un citā kopīpašumā;
- 6) vai maksātnespējas procesam piemērojami Padomes regulas Nr. 1346/2000 noteikumi (t.i., vai parādniekam ir kreditori vai manta citā Eiropas Savienības dalībvalstī).

Maksātnespējas procesa pieteikumam pievieno dokumentus, kas apstiprina:

- 1) valsts nodevas un citu tiesas izdevumu samaksu likumā noteiktajā kārtībā un apmērā;
- 2) fiziskās personas maksātnespējas procesa depozīta samaksu;
- 3) apstākļus, uz kuriem pieteikums pamatots.

Kā norisinās fiziskās personas maksātnespējas process?

Fiziskās personas maksātnespējas process sastāv secīgi no bankrota procedūras un saistību dzēšanas procedūras.

Bankrota procedūras ietvaros tiek realizēta visa parādnieka manta, un no tās realizācijas iegūtie līdzekļi novirzīti kreditoru prasījumu apmierināšanai, izņemot Civilprocesa likumā noteikto mantu, uz kuru nevar vērst piedziņu.

Saistību dzēšanas procedūras ietvaros parādnieka ienākumi tiek novirzīti kreditoru prasījumu apmierināšanai, un pēc saistību dzēšanas procedūras termiņa beigām tiek dzēstas šīs procedūras ietvaros nesegtās saistības.

Vai fiziskajai personai ir tiesības izvēlēties sev maksātnespējas procesa administratoru?

Maksātnespējas procesa administrators nevar izvēlēties, kuru maksātnespējīgo subjektu administrēt un otrādi – neviens subjekts nevar izvēlēties, kurš maksātnespējas procesa administrators administrēs tā maksātnespējas procesu.

Kā katrā konkrētā maksātnespējas procesā nokļūst maksātnespējas procesa administrators?

[Skaidrojums.](#)

[Infografika.](#)

Kādas ir fiziskās personas maksātnespējas procesa izmaksas un kāda ir to segšanas kārtība?

Fiziskās personas maksātnespējas procesos, kas pasludināti, sākot ar 2015.gada 1.martu, procesa izmaksas tiek iedalītas tiešajās un netiešajās izmaksās.

Fiziskās personas maksātnespējas procesa tiešās izmaksas ir izmaksas, kas saistītas ar fiziskās personas maksātnespējas procesa nodrošināšanu:

- 1) izdevumi sludinājumu ievietošanai, izsoļu organizēšanai, norēķinu konta atvēršanai, apkalpošanai un slēgšanai;
- 2) izdevumi par pasta korespondences nosūtīšanas pakalpojumiem;
- 3) izdevumi, kas saistīti ar fiziskās personas mantas vērtēšanu;
- 4) izdevumi par notāra pakalpojumiem;
- 5) izdevumi, kas saistīti ar fiziskās personas mantas uzturēšanu, ja tā ir nodota administratoram, un darījumu pārbaudi, kā arī mantas un darījumu apdrošināšanu.

Šīs izmaksas tiek segtas no fiziskās personas mantas pārdošanas rezultātā iegūtajiem līdzekļiem, bet, ja tādas mantas nav vai tā nav pietiekama tiešo izmaksu segšanai, administrators var pieprasīt parādnieku segt izmaksas no vienas trešdaļas parādnieka ienākumu.

Savukārt fiziskās personas maksātnespējas procesa netiešās izmaksas, piemēram, kārtējie nodokļi un nodevu maksājumi, kārtējie uzturlīdzekļu maksājumi, īres maksa, maksa par komunālajiem pakalpojumiem, tiek segtas no fiziskās personas ienākumiem.

Kad tiek uzsākta bankrota procedūra?

Pēc fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas tiek uzsākta bankrota procedūra.

Kādas ir fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas sekas?

Pēc fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas:

1) tiek apturēta izpildu lietvedība lietās par piespriedu, bet nepiedzīto summu piedziņu un lietās par parādnieka saistību izpildīšanu tiesas ceļā;

2) parādnieks zaudē tiesības rīkoties ar visu savu mantu, kā arī ar viņa valdījumā vai turējumā esošo trešajām personām piederošo mantu (izņemot mantu, uz kuru nevar vērst piedziņu), un šīs tiesības iegūst administrators;

3) apstājas aizdevuma (kredīta) lietošanas procentu pieaugums, likumisko procentu pieaugums, līgumsoda pieaugums (tajā skaitā procentos izteikta līgumsoda pieaugums), nokavējuma naudas pieaugums (arī tad, ja tā noteikta kā līgumsods). Nodokļu prasījumiem tiek apturēta tās nokavējuma naudas aprēķināšana, kura tiek noteikta kā procentu maksājums par nodokļu, nodevu un soda naudas samaksas termiņa nokavējumu;

4) parādnieks zaudē tiesības bez administratora piekrišanas biežāk kā reizi mēnesī slēgt darījumus, kuru summa pārsniedz vienu minimālo mēnešalgu;

5) parādnieks zaudē tiesības bez administratora piekrišanas uzņemties jaunas parādsaistības.

Parādnieka saistības, kuru izpildes termiņš iestājas pēc fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas, uzskatāmas par tādām, kurām izpildes termiņš ir iestājies maksātnespējas procesa pasludināšanas dienā.

Kādi ir parādnieka pienākumi un kādas tiesības bankrota procedūras laikā?

Parādniekam ir pienākums:

1) gūt ienākumus atbilstoši savām iespējām, lai pilnīgāk apmierinātu kreditoru prasījumus;*

2) ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas nodot administratoram savus naudas līdzekļus;

3) glabāt un pārvaldīt savu mantu kā krietnam un rūpīgam saimniekam;

4) sagatavot saistību dzēšanas plānu;

5) sniegt administratoram maksātnespējas procesa norisei nepieciešamās ziņas;

6) segt fiziskās personas maksātnespējas procesa izmaksas;

7) pēc administratora pieprasījuma nodot administratora pārvaldījumā savu mantu, izņemot mantu, uz kuru nevar vērst piedziņu, un Maksātnespējas likuma 140.panta 2.punktā minēto mantu (kas būtiski nepieciešama ienākumu gūšanai), kā arī parādnieka valdījumā vai turējumā esošo trešajām personām piederošo mantu.

Parādniekam ir šādas tiesības:

1) saņemt vismaz divas trešdaļas no saviem ienākumiem, lai segtu fiziskās personas uzturēšanas izmaksas;

2) paturēt mantu, kas viņam būtiski nepieciešama ienākumu gūšanai.

* maksātnespējas procesos, kuri uzsākti līdz 2015.gada 28.februārim, parādniekam saglabājas pienākums pārskaitīt vienu trešdaļu no saviem ienākumiem uz administratora atvērto kontu kredītiestādē.

Vai parādniekam ir pienākums apzināt visus savus kreditorus un informēt tos par savu maksātnespējas procesu?

Nē, kreditori paši seko ierakstiem par saviem parādniekiem maksātnespējas reģistrā un iesniedz kreditoru prasījumus parādnieka maksātnespējas procesā ieceltajam administratoram. Administrators apkopo parādnieka kreditoru prasījumus un lemj par to atzīšanu, daļēju atzīšanu vai neatzīšanu.

Kas pārdod un kad pārdod parādnieka mantu?

Parādnieka mantas pārdošanu nodrošina administrators, ievērojot mantas pārdošanas plānu. Administrators uzsāk mantas pārdošanu ne agrāk kā divus mēnešus pēc fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas

Kādi kreditoru prasījumi tiek segti no bankrota laikā iegūtajiem līdzekļiem?

No parādnieka mantas vispirms tiek pilnībā segti uzturlīdzekļu maksājumi (uzturlīdzekļu maksājumu parādi), to skaitā maksājumi Uzturlīdzekļu garantiju fondam, kā arī fiziskās personas maksātnespējas procesa izmaksas.

Līdzekļi, kas iegūti, pārdodot par nodrošinājumu kalpojošo parādnieka mantu, novirzāmi nodrošinātā kreditora prasījuma segšanai.

Nenodrošināto kreditoru prasījumi tiek apvienoti vienā grupā bez prioritātēm. Nenodrošināto kreditoru prasījumi tiek apmierināti proporcionāli katra kreditora pamatparāda summai. No parādnieka naudas līdzekļiem, kas paliek pāri pēc nenodrošināto kreditoru prasījumu apmierināšanas pamatparāda apmērā, tiek apmierināti nenodrošināto kreditoru blakus prasījumi (proporcioni summai, kas pienākas katram kreditoram).

Parādnieka naudas līdzekļi, kas paliek pāri pēc šajā pantā minēto maksātnespējas procesa izmaksu segšanas un kreditoru prasījumu apmierināšanas, tiek nodoti parādniekam.

Vai fiziskās personas maksātnespējas procesā ir iespējams saglabāt mājokli parādnieka īpašumā?

Nodrošinātais kreditors un parādnieks var noslēgt vienošanos par to, ka fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā netiek pārdots parādniekam piederošais mājoklis, kas ir iekļāts par labu nodrošinātajam kreditoram. Minētajā gadījumā fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā nodrošinātajam kreditoram tiek veikts maksājums, kas nepārsniedz summu, kura būtu maksājama parādniekam, irējot par nodrošinājumu kalpojošo parādnieka mantu fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā. Ja parādniekam pēc bankrota procedūras pabeigšanas tiek piemērota saistību dzēšanas procedūra, minētā vienošanās paliek spēkā un nodrošinātais kreditors saistību dzēšanas procedūras laikā saņem maksājumus, kas nav lielāki par summu, kura būtu maksājama parādniekam, irējot par nodrošinājumu kalpojošo parādnieka mantu fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā.

Nodrošinātais kreditors ir tiesīgs atkāpties no noslēgtās vienošanās un lūgt par nodrošinājumu kalpojošās parādnieka mantas pārdošanu, ja netiek veikti vienošanās nosacījumos paredzētie maksājumi.

Ja netiek panākta iepriekš minētā vienošanās un ar parādnieku kopā dzīvo tās apgādībā esošās personas, mājokļa pārdošanu izolē ir iespējams atlikt līdz vienam gadam no fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas, lai parādnieks sameklētu citu mājokli. Tomēr šis nosacījums attiecas uz gadījumiem, kad mājokļa kadastrālā vērtība nepārsniedz 142 287 eiro.

Kas var būt par saistību dzēšanas procedūras subjektu?

Par saistību dzēšanas procedūras subjektu var būt parādnieks, kuram ir pabeigta bankrota procedūra.

Vai pastāv saistību dzēšanas procedūras ierobežojumi?

Saistību dzēšanas procedūru nepiemēro vai to pārtrauc šādos gadījumos:

- 1) parādnieks pēdējo triju gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai maksātnespējas procesa laikā ir slēdzis darījumus, kuru rezultātā kļuvis maksātnespējīgs vai radījis zaudējumus kreditoriem, turklāt viņš apzinājās vai viņam vajadzēja apzināties, ka šādu darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai vai zaudējumu radīšanai kreditoriem;
- 2) parādnieks ir sniedzis apzināti nepatiesu informāciju par savu mantisko stāvokli un slēpis savus patiesos ienākumus;
- 3) parādnieks nepilda bankrota vai saistību dzēšanas procedūrā paredzētos pienākumus, būtiski apgrūtinot maksātnespējas procesa efektīvu norisi.

Fiziskās personas saistību dzēšanas plāns ir dokuments, kas tiek iesniegts apstiprināšanai tiesā un kur parādnieks norāda:

- 1) kreditorus, kas savus prasījumus pret parādnieku iesnieguši Maksātnespējas likumā noteiktajā termiņā un kuru prasījumi nav tikuši apmierināti bankrota procedūras ietvaros, kā arī šādu kreditoru prasījumu apmēru;
- 2) saistību dzēšanas plāna darbības termiņu;
- 3) parādnieka paredzamo mēneša ienākumu apmēru;
- 4) parādnieka paredzamo mēneša ienākumu apmēru, lai segtu parādnieka uzturēšanas izmaksas;
- 5) parādnieka ienākumu apmēru, kas nepieciešams viņa mājokļa īrei vai lietojuma procentu maksājumiem nodrošinātajam kreditoram, ja parādnieks ir vienojies ar viņu par vienīgā mājokļa saglabāšanu;
- 6) parādnieka paredzamo mēneša ienākumu apmēru, kas tiks novirzīts saistību dzēšanas plāna izpildei;
- 7) kreditoriem izmaksājamās summas apmēru un izmaksas grafiku saistību dzēšanas procedūrā.

Cik ilgā laika periodā fiziskā persona var dzēst savas saistības?

Fiziskās personas saistību dzēšanas plāna īstenošanas termiņu parādnieks nosaka, ņemot vērā paredzamos ienākumus saistību dzēšanas procedūrā.

Ja parādnieka ienākumi būs pietiekami, lai segtu vismaz 50 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas, saistību dzēšanas plāna termiņš ir seši mēneši no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas.

Ja parādnieks saistību dzēšanas procedūras laikā nav spējīgs segt vismaz 50 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas, saistību dzēšanas plāna termiņu nosaka šādi:

1) viens gads no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka ienākumi būs pietiekami, lai segtu vismaz 35 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas;

2) viens gads un seši mēneši no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka ienākumi būs pietiekami, lai segtu vismaz 20 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas.

Ja parādnieks saistību dzēšanas procedūras laikā nav spējīgs segt vismaz 20 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas, fiziskās personas saistību dzēšanas plānā paredz, ka kreditoru prasījumu segšanai tiks novirzīti līdzekļi vienas trešdaļas apmērā no parādnieka ienākumiem, bet ne mazāk kā vienas trešdaļas apmērā no vienas minimālās mēnešalgas mēnesī. Saistību dzēšanas plāna termiņu šajā gadījumā nosaka šādi:

1) viens gads no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas nepārsniedz 30 000 euro;

2) divi gadi no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas ir no 30 001 euro līdz 150 000 euro;

3) trīs gadi no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas pārsniedz 150 000 euro.

Vai fiziskās personas saistību dzēšanas plāns ir apstiprināms tiesā?

Parādnieks iesniedz fiziskās personas saistību dzēšanas plānu apstiprināšanai tiesā. Pēc tam, kad tiesa apstiprinājusi šo plānu, parādnieks nosūta to visiem kreditoriem, kas iekļauti šajā plānā, kā arī iestādei, kas ir atbildīga par maksātnespējas reģistra kārtošānu (Uzņēmumu reģistram).

Kādas ir saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas sekas?

Līdz ar tiesas lēmumu par saistību dzēšanas procedūras pasludināšanu:

- 1) parādniekam atjaunojas tiesības rīkoties ar visu savu mantu, kā arī ar viņa valdījumā vai turējumā esošo trešajām personām piederošo mantu;
- 2) parādniekam saglabājas aizliegums bez administratora piekrišanas slēgt tādus darījumus attiecībā uz savu mantu, kuru summa pārsniedz divas minimālās mēnešalgas.

Kādi ir parādnieka pienākumi un kādas tiesības saistību dzēšanas procedūras laikā?

Parādniekam ir šādi pienākumi:

- 1) pildīt fiziskās personas saistību dzēšanas plānu;
- 2) gūt ienākumus atbilstoši savām iespējām, lai pilnīgāk apmierinātu kreditoru prasījumus;
- 3) pēc administratora pieprasījuma sniegt informāciju par fiziskās personas saistību dzēšanas plāna izpildi;
- 4) segt fiziskās personas maksātnespējas procesa izmaksas.

Parādniekam ir šādas tiesības:

- 1) paturēt vismaz divas trešdaļas no saviem ienākumiem, lai segtu savas uzturēšanas izmaksas;
- 2) paturēt mantu, kas viņam būtiski nepieciešama ienākumu gūšanai;
- 3) lūgt administratoram juridisko palīdzību saistībā ar fiziskās personas maksātnespējas procesu (ja nepieciešams, izstrādāt arī fiziskās personas saistību dzēšanas plāna grozījumus).

Vai ir iespējams un kad ir nepieciešams veikt grozījumus fiziskās personas saistību dzēšanas plānā?

Ja parādnieka ienākumi saistību dzēšanas procedūras laikā samazinās tādā apmērā, ka viņš acīmredzami nespēs segt fiziskās personas saistību dzēšanas plānā norādīto procedūras laikā sedzamo saistību apmēru, parādniekam ir pienākums sagatavot saistību dzēšanas plāna grozījumus, pagarinot fiziskās personas saistību dzēšanas plāna izpildes termiņu un samazinot sedzamo saistību apmēru.

Ja parādnieka ienākumi saistību dzēšanas procedūras laikā palielinās tādā apmērā, ka viņš acīmredzami spēs segt lielāku daļu no savām saistībām, parādniekam ir pienākums sagatavot saistību dzēšanas plāna grozījumus, saīsinot fiziskās personas saistību dzēšanas plāna izpildes termiņu un palielinot sedzamo saistību apmēru.

Vai parādniekam ir iespējams turpināt saistību dzēšanas procedūru, ja viņš ir kļuvis darbnespējīgs, vai zaudējis algotu darbu?

Ar tiesas lēmumu vienu reizi saistību dzēšanas procedūras laikā uz termiņu, kas nepārsniedz vienu gadu, var uz pusi samazināt fiziskās personas saistību dzēšanas plānā paredzētos parādnieka maksājumus kreditoriem, ja viņš saistību dzēšanas procedūras laikā nespēj atrast algotu darbu vai ir kļuvis darbnespējīgs.

Kad un no kādām saistībām fiziskās personas maksātnespējas procesā parādnieks tiek atbrīvots?

Ja parādnieks sekmīgi ir veicis fiziskās personas saistību dzēšanas plānā noteiktās darbības, pēc šā plāna darbības beigām atlikušās minētajā plānā norādītās parādnieka saistības tiek dzēstas un apturētās izpildu lietvedības par dzēsto saistību piedziņu tiek izbeigtas.

Parādnieks netiek atbrīvots no fiziskās personas saistību dzēšanas plānā norādītajām atlikušajām saistībām, ja viņš nav veicis šajā plānā noteiktās darbības.

Saistību dzēšanas procedūras ietvaros netiek dzēsti:

- 1) prasījumi par uzturlīdzekļu samaksu;
- 2) prasījumi no neatļautas darbības;
- 3) nodrošinātais prasījums, ja parādnieks ir vienojies ar nodrošināto kreditoru par mājokļa saglabāšanu savā īpašumā;
- 4) prasījumi par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā paredzētajiem sodiem, kā arī kompensācija par radīto kaitējumu.

Lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no atlikušajām saistībām, kas norādītas fiziskās personas saistību dzēšanas plānā, pieņem tiesa, pabeidzot saistību dzēšanas procedūru.

Vai saistību dzēšanas procedūru var izbeigt, neatbrīvojot parādnieku no parādsaistībām?

Jā, parādnieks netiek atbrīvots no fiziskās personas saistību dzēšanas plānā norādītajām atlikušajām saistībām, ja viņš nav veicis šajā plānā noteiktās darbības. Ja saistību dzēšanas procedūra tiek izbeigta, neatbrīvojot parādnieku no saistībām, kreditoru prasījumi tiek atjaunoti un aprēķināti pilnā apmērā, bet apturētā tiesvedība un spriedumu izpildu lietvedība tiek atjaunota.

Cik ilga ir bankrota procedūra?

Bankrota procedūra noris līdz brīdim, kamēr tiek pārdota visa parādnieka manta, izņemot to mantu, uz kuru nedrīkst vērst piedziņu. Likumdevējs ir noteicis, ka parādnieka manta ir jāpārdod sešu mēnešu laikā.

Kas ir uzskatāmas par parādnieka parādsaistībām saistību dzēšanas procedūrā?

Par parādnieka saistībām uzskatāms tikai pamatparāds, neskaitot soda naudas, līgumsodu vai nokavējuma procentus. Pie parādnieka saistībām pieskaitāmi nolīgtie nesamaksātie lietošanas procenti līdz maksātnespējas pasludināšanai, tomēr ne vairāk kā sešu procentu apmērā gadā.

Kādas saistības nav iespējams dzēst, sekmīgi pabeidzot saistību dzēšanas procedūru?

Saistību dzēšanas procedūras ietvaros netiek dzēsti:

- 1) prasījumi par uzturlīdzekļu samaksu;
- 2) prasījumi no neatļautas darbības;
- 3) nodrošinātais prasījums, ja parādnieks ir vienojies ar nodrošināto kreditoru par mājokļa saglabāšanu savā īpašumā;
- 4) prasījumi par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un Krimināllikumā paredzētajiem sodiem, kā arī kompensācija par radīto kaitējumu.

Uz kādiem maksātnespējīgās fiziskās personas ienākumiem neattiecas nosacījums, ka viena trešdaļa no tiem jānovirza kreditoriem?

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 92.panta trešajai daļai parādnieka mantas sarakstā, uz kuru vēršami kreditoru prasījumi, nav iekļaujama manta, uz kuru saskaņā ar normatīvajiem aktiem nevar vērst piedziņu. Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 143.panta otro daļu parādnieka mantas kopumā ietilpst arī parādnieka ienākumi, kas gūti fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā. Tādējādi uz maksātnespējīgās fiziskās personas gūtajiem ienākumiem attiecināms nosacījums, ka kreditoriem nav novirzāmi tie ienākumi, uz kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem nevar vērst piedziņu.

Ienākumi, uz kuriem nevar vērst piedziņu, noteikti tai skaitā Civilprocesa likuma 596.pantā. Tātad, atbilstoši minētajam, arī fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā pilnā apmērā var paturēt šādus ienākumus:

- 1) atlaišanas pabalstu, apbedīšanas pabalstu, vienreizēju pabalstu mirušā laulātajam, valsts sociālajiem pabalstiem, valsts atbalstu ar celiakiju slimam bērnam, apgādnieka zaudējuma pensiju un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu;
- 2) kompensācijas izmaksām par darbiniekam piederošo instrumentu nolietošanu un citām kompensācijām saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē darba tiesiskās attiecības;
- 3) darbiniekam izmaksājamām summām sakarā ar komandējumu, pārcelšanu un nosūtīšanu darbā uz citu apdzīvotu vietu;
- 4) sociālās palīdzības pabalstiem;
- 5) bērna uzturlīdzekļiem Ministru kabineta noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmērā, kurus, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, maksā viens no vecākiem, kā arī uz Uzturlīdzekļu garantiju fonda izmaksājamiem bērna uzturlīdzekļiem.

Civilprocesa likuma 596.pants aizsargā ienākumus, kas saņemti valsts sociālā pabalsta veidā vai sociālās palīdzības pabalsta veidā, bet netiek aizsargāti ienākumi, kas saņemti kā valsts sociālās apdrošināšanas pabalsts. Civilprocesa likuma 595.panta otrajā daļā noteikts, ka, vērsot piedziņu uz valsts pensijām, valsts sociālās apdrošināšanas pabalstiem (piem., bezdarbnieka pabalstu), piemērojami noteikumi par piedziņas vērsanu uz darba samaksu, t.i., šie ienākumi netiek iekļauti to ienākumu lokā, uz kuriem kreditori nevar pretendēt.

Tāpat, Civilprocesa likuma 596.pantā minēto ienākumu, kurus parādniekam ir tiesības pilnā apmērā paturēt savā rīcībā, uzskaitījums nav izsmelošs, tādēļ iespējams, ka ienākums (pabalsts, kompensācija) ir aizsargājams no piedziņas saskaņā ar kādu citu normatīvo aktu.

Citi jautājumi

Vai administratoru pretendentu apmācība ir obligāta, lai kārtotu administratoru eksāmenu?

Apmācība ir obligāts priekšnosacījums administratora eksāmena kārtošanai (neatkarīgi no pretendenta iegūtās izglītības, praktiskās darba pieredzes un citiem faktoriem).

Kā var pieteikties uz Maksātspējas kontroles dienesta organizētajiem kursiem un semināriem? Vai šos kursus un seminārus var apmeklēt personas, kas nav administratori? [↗](#) ▼

Lai pieteiktos uz Maksātspējas kontroles dienesta organizētajiem kursiem un semināriem, personai ir jāaizpilda pieteikuma anketa konkrētajam kursam/semināram un tālāk jārikojas atbilstoši pieteikuma anketā norādītajai pieteikšanās kārtībai. Maksātspējas kontroles dienesta kursus un seminārus var apmeklēt ne tikai administratori, bet arī citi interesenti. Informācija par tiem pieejama sadaļā [Informatīvie pasākumi](#)

Kas ir likvidācija [↗](#) ▼

Visu nepieciešamo informāciju par likvidāciju jūs varēsiet atrast [Uzņēmumu reģistra tīmekļvietnē](#). Aicinām interesējošos jautājumus par likvidācijas procesu uzdot virtuālajai asistentei Unai.

<https://www.mkd.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-un-atbildes>